

Karel Poláček (1892 – 1944)

Narozen v Rychnově nad Kněžnou, židovský původ.

Studium gymnázia

Uměleckou kariéru započal jako úspěšný soudnickář a fejetonista v pražských Lidových novinách. Je považován za **zakladatele sloupku**. V roce 1943 byl odvečen transportem přes Terezín do Osvětimi, kde zahynul v plynové komoře.

Charakteristika tvorby:

- Vynikající vypravěč, sklon k inteligentnímu humoru
- Ostrý satirik
- Tvůrce vtipných novotvarů a vět(uvedl například v život větu z knihy Muži v ofsajdu: „Ten mi může být ukradenej.“
-

Literatura pro mládež:

Edudant a Francimor

Bylo nás pět – líčí svět svého mládí v Rychnově nad Kněžnou, viděný očima dětí, vypráví příhody pětičlenné party kluků, vypravěčem je Petr Bajza (Éda Kemlink, Venda Štěpánků, Zilvar z chudobince, Čeněk Jirsák) – syn obchodníka, normální kluk, rošťák, ale své rodiče poslouchal. Ve svém vypravování míchá přirozené vyjadřování dětí se spisovnou školskou češtinou, děti se oslovují příjmením (= vliv tehdejší školy - děti byly nazývány příjmením; můžeme to najít i ve večerníčku Machu! Šebestová! Tento způsob oslovení není hanlivý!). Míchání spisovné češtiny s nespisovným chlapeckým vyjadřováním a kostrbatý slovosled a větné konstrukce vytvářejí z textu originální jazykový klenot.

Humoristické knihy:

Muži v ofsajdu – ze sportovního prostředí, vypráví o osudech otce a syna Emanuelů Habásků, stoupců žižkovské Viktorky, a pana Načeradce, majitele obchodu s konfekcí, fanouška Slávie

Nakladatelství Firt vzpomíná, jak jednou přišel Poláček do redakce s neuspořádaným rukopisem: “Asi to nevydáte, je to stejně blbý, proto jsem si s úpravou nedal žádnou práci.” Tím rukopisem byli Muži v ofsajdu.

Hostinec U Kamenného stolu – odlehčený román o venkovských lázních, kam v létě přijíždějí různí návštěvníci, vzniká tak mozaika svérázných postav, jejichž vzájemné střetávání navozuje úsměvné situace. Za okupace tento román nemohl být vydán vzhledem k židovskému původu K. Poláčka. Jeho vydání zaštitil svým jménem malíř Vlastimil Rada, který ho ilustroval.

Židovské anekdoty – s oblibou vyprávěl vtipy o Židech

Filmové adaptace:

Bylo nás pět

Muži v ofsajdu

Hostinec U Kamenného stolu

Fejeton – krátký článek, dříve byl nazýván také podčárník, protože je umístěný pod čarou, který reaguje na nějaký současný problém, je napsaný vtipně, poutavě, lehce

Soudnička – krátký vtipný článek, který se zabývá problematikou projednávanou v soudních síních, soudničky bývaly dříve velice oblíbené, vycházely v nedělní příloze novin (Zpívající právník Ivo Jahelka – ze svých právních případů píše vtipné písně a ty zhudebňuje.)

Sloupek – v novinách umístěný na titulní straně, vpravo nahoře nebo dole, psaný kurzívou, vtipně reaguje na aktuální problém